

de la bellesa sorpresa en somnis. Mes, la melodia descansa invisible, i sota l'embolic de cordes no sento el cant dels aucells ni els distingeixo.

Plau-me suposar en aquest cofre lesombres de les imatges de vida i mort que coneixeré aviat, quan el seu vol vibrarà en la llum. Totes les existències possibles s'amaguen aquí dintre, talment com la caixa de Pandora. Tot resta quiet, i també el meu dolor i el meu goig, la meva exaltació i els meus plors.

El piano és un sepulcre pagà. Però el violí és un instrument religiós. El piano crea imatges, però el violí les fa cantar. El piano és un regi estoig de joies que sols el violí pot fer brillar. El piano és la caixa de Pandora, però el violí és Pandora mateixa que canta, parla i s'espanta dels dolorosos presents que dona.

Quan l'artista, cerimoniós i adornat per la fe avança lentament i s'assenta davant el sepulcre, com Electra, apoiant el peu en la lira fosca dels pedals, pàl·lid i pensatiu, em sembla veure la seva silueta reflexada en el vernís brillant del piano, com una pintura romàntica; i quan allarga les seves mans nacarines, sembla talment que siguin imans poderosos per fer nèixer del no-res els plaers impensats. Llavors comença la carícia rítmica i l'evocació de la màgia, mentre poc a poc neixen les imatges i l'àngel de la sonoritat desplega les ales i surt triomfant del sepulcre obert.

Però el piano no sap plorar. Les seves notes no duren mai lo que un plor. Les maus àgils de l'artista toquen ràpidament la multitud blanca i negra, que s'aplana en el resalt de noguer: el violí intercedeix per ella i demana perdó per totes aquestes ànimes. El piano les crida; el violí implora per elles.

És admirable la majestat de l'home dret en una mitja fosca, amb els ulls clucs i la suor al front, amb el balanceig suau de tot el seu cos vestit de negre, reclinada la testa damunt el violí, com escoltant l'instrument, estrenyent-lo i parlant-li amb veu